

Glavne razlike između zbornskih i solo pjevača

Danijela Župančić, prof.

Biti solistički ili zbornski pjevač svakako nije isto. U glazbenim krugovima se uvijek postavlja pitanje dali je primjereno izvoditi zbornske dijelove kompozicije, ili pjevati u zboru na solistički način. Postoje neke razlike između tih načina izvođenja. Svaki od njih ima lakše i teže uloge u pogledu tehnike, interpretacije, slobode kretanja tona i dinamike, te produženog ili skraćenog trajanja tona. Često slušamo amaterske zborove u kojima ima nekoliko solista koji „pomažu» pjevati, pa vode određene dionice i ističu se svojom karakterističnom bojom, jačinom tona i produženim trajanjem tonova na kadencama, koji su često predugi u odnosu na ono što dirigent nalaže. Dali je to stvar taštine ili nerazumijevanja te tehničke komponente ne znamo, ali svakako čujemo da zbor nije jedinstven kao što bi trebao biti.

Pjevač solist je, pretpostavimo, kroz školovanje svoga glasa savladao tehniku pjevanja i ima izvjesnu slobodu u izvođenju, budući da izvodi sam. On može postaviti ton kako mu odgovara i voditi ga onako kako i koliko mu dopušta skladba obzirom na određeno stilsko razdoblje. Kompozicije iz

doba 16. i 17. stoljeća pjevat će ravnim tonom i manjim volumenom glasa; kompozicije J. S. Bacha i G. F. Händela pjevat će 'leggero', odnosno lako, fokusirano i savršeno izjednačeno u svim registrima, a kod skladbi iz doba romantizma (Puccini, Verdi, Wagner) pjevat će volumiozno, s puno slobode, većim vibratom u glasu i produljivanjem tonova u kadenci po slobodnom izboru. Problem nastaje ako takav pjevač ima zadatak otpjevati psalam ili bilo koji dio gregorijanskog napjeva i ako to izvodi upravo na zadnje spomenuti način, teškim, masivnim tonom i nepotrebnim zadržavanjem. On mora djelovati u skladu s razdobljem u kojem je to djelo nastalo.

Na isti način bi trebao funkcionirati ako je zamoljen od strane nekog dirigenta da bude ispomoć u nekom zboru. Tu se ne treba previše isticati, nego prilagoditi boju i jačinu glasa ostalima u dionici, te reagirati na završetke kada i ostali. Na taj će način zvuk biti kompaktn, ispunjen i lijep.

S druge strane spomenimo i zbornske pjevače koji nisu školovali glas, a imaju određene poteškoće. Obično je to u trenutku kada trebaju otpjevati neku solo dionicu. Njihov nedostatak

je 'uglavnom' grleni ton, nerazgovijetan tekst, ili neimpostirano pjevanje tzv. 'šuštanje tona', što rezultira time da više čujemo zrak nego konkretan ton, jer je pretih. Zborovođe bi takve pjevače trebali poticati da 'puste glas' i ne boje se, ohrabrivati ih i često vježbati s njima i ako je moguće (a zborovođa bi to trebao moći), podučavati ih o tehnici disanja i oblikovanja tona.

Ako imamo većinu pjevača u zboru koji zvuče resko i presvijetlo, trebalo bi im postaviti ton oblikujući ga prema vokalu O. To će rezultirati opuštanjem grkljana i zbor će zvučati malo tamnije.

Ako zbor zvuči tako da je tekst koji pjeva nerazgovijetan, vjerojatno je ton postavljen 'iza'. Ovdje treba vježbati na izgovoru tona prema naprijed, tako da zvuči prirodno. Preporučaju se vježbe sa vokalom I.

Zbornski pjevači moraju u pjevanju više reagirati na dirigenta i prilagođavati se drugima u zboru, jer će jedino tako steći kompaktnost, dok solisti imaju veću slobodu u izvođenju, ali i odgovornost da opravdaju otpjevani ton i interpretaciju obzirom na određeno stilsko razdoblje.

Posjetite stranice Hrvatskog društva crkvenih glazbenika

www.crkvena-glazba.hr

HRVATSKO
DRUŠTVO
CRKVENIH
GLAZBENIKA

